

ค่านประภาศอุทยานฯออบขาน

เชียงใหม่ ● ตัวแทนชาวกะเหรี่ยงหัวรั้ว “มโนภาพ” ดูแลแผนที่แล้วประกาศเขตอุทยานฯ ออบขาน ชาวบ้านเตรียมพาเจ้าหน้าที่ลุยป่าสำรวจของจริง ชี้จุดไร่ชาก ซึ่งทางการมองไม่เห็น อย่าอ้างแต่ภาพถ่ายทางอากาศเท่านั้น

เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 มีความเคลื่อนไหวจากภาคประชาชนคัดค้านการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติออบขาน อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ ในพื้นที่ประมาณ 142,631 ไร่ ซึ่งทับที่ดินทำกินและป่าชุมชน โดยมีชาวบ้านได้รับผลกระทบ 26 หมู่บ้าน 7 ตำบลใน 4 อำเภอ

นายพุด โอโดเซา ตัวแทนชาวปกาเกอญอ หรือชาวกะเหรี่ยง อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ เปิดเผยว่า ระหว่างวันที่ 14-19 มกราคม เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติออบขาน พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ป่าไม้ เตรียมจะลงสำรวจพื้นที่ป่าออบขานที่ชาวบ้านได้เสนอให้มีการกันพื้นที่ออกจากเขตอุทยาน เนื้อที่ประมาณ 24,500 ไร่ ซึ่งเป็นป่าที่ชุมชนชาวกะเหรี่ยงถือเป็นที่ทางจิตวิญญาณและเป็นที่ตั้งของชุมชน ป่าใช้สอย ไร่หมุนเวียน และพื้นที่เลี้ยงสัตว์ โดยชาวบ้านอยู่อาศัย ใช้ประโยชน์ และดูแลรักษาตามวิถีกะเหรี่ยงมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ก่อนมีการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติออบขาน

“เราจะพาเจ้าหน้าที่ไปตรวจพื้นที่ทางจิตวิญญาณของกะเหรี่ยงคืออะไร ก่อนที่เขาจะประกาศที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่อ้างแต่ภาพถ่ายทางอากาศ เราพยายามโต้แย้ง เพราะเขาจะกันให้ไว้ให้แค่ 200 ไร่ เราต้องการป่าที่ดูแลโดยชุมชน เราเคยเจอจาเรื่องนี้มาหลายครั้งแล้ว เราต้องการกันที่ทำกินอีกหลายส่วนออกมา เพราะตอนนี้เป็นไร่ชากซึ่งเราไม่เห็น ดังนั้นครั้งนี้ต้องมาสำรวจกันใหม่” นายพุดกล่าว

นายพุดกล่าวต่อว่า ก่อนมีการลงพื้นที่ในครั้ง นี้ ชาวบ้าน ม.6 และ ม.11 ต.สะเมิงใต้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ กำลังหารือร่วมกันว่าจะนำเสนออย่างไร ให้เจ้าหน้าที่รัฐเข้าใจอย่างถูกต้อง ว่าจุดใดบ้างคือพื้นที่ทางจิตวิญญาณ หรือพื้นที่ทำกินที่ต้องการให้กันออก เนื่องจากสภาพพื้นที่ทั้งหมดคือสืบป่าลำน้ำธรรมชาติ ภูเขา ไม่ได้มีสภาพเป็นสวนหรือที่นาเหมือนที่ทำกินของคนข้างล่าง ชาวบ้านจึงกังวลว่าหากรัฐยังไม่เข้าใจวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง หรือพื้นที่ทางจิตวิญญาณว่าคืออะไร การเก็บข้อมูลครั้งนี้จะทำให้ชาวบ้านกลายเป็นผู้ถูกรุกป่าได้

“ลำห้วยทั้งลำห้วยเป็นที่หากิน หาเห็ด หาของน้ำทั้งหนองน้ำ ต้นไม้ทุกต้น ต้นผึ้งทุกต้น ดอยทั้งลูกป่าทั้งผืน ชาวบ้านต้องไปติดป้ายทุกจุดหรือไม่ จะให้ชาวบ้านอธิบายเป็นภาษาไทยก็อาจสื่อสารไม่เข้าใจ ไม่รู้จะอธิบายอย่างไร ชาวบ้านก็ไม่มีเงินต้องขายข้าวเอาเงินมาทำป้าย หาเครื่องจีทีเอสเตรียมข้อมูลไว้ก่อน ถ้า 5 วันเดินสำรวจไม่เสร็จแล้วจะต้องเดินต่ออีกกี่วัน” นายพุดกล่าว

นายพุดกล่าวอีกว่า สิ่งที่ชาวบ้านกังวลมากที่สุดคือกระบวนการพิจารณาประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนเตรียมประกาศ ที่แม้ชาวบ้านจะมีส่วนในการเสนอความคิดเห็นข้อมูล แต่กลไกระดับบนไม่ได้เปิดโอกาสให้ชาวบ้านที่ผู้ได้รับผลกระทบมีสิทธิ์ร่วมตัดสินใจ ดังนั้นจึงไม่มีหลักประกันว่าเสียงของชาวบ้านจะมีผลมากนัก อย่างไรก็ตามการตัดสินใจ หรือจะมีช่องทางใดให้ชาวบ้านคัดค้าน สุดท้ายเสียงชาวบ้านเป็นเพียงข้อมูลประกอบ แต่อำนาจการตัดสินใจยังเป็นของรัฐ.